

Oponentský posudek na rigorózní práci

Mgr. Hany Vlachové na téma

„Odklony v trestním řízení ve vybraných zemích střední Evropy

(Česká republika, Slovensko, Maďarsko a Rakousko)“

I. Kandidátka předložila rigorózní práci čítající 125 číslovaných stran textu včetně summary a seznamu literatury. Vlastní text práce činí 112 stran. Zvolená problematika je v kontextu vládou schváleného věcného záměru trestního řádu velmi aktuální. Autorka si vytkla za cíl práce prezentovat úvahy de lege ferenda, které by měly vyplynout ze srovnávací analýzy.

II. Obsah práce tvoří vedle úvodu a závěru 6 částí, které jsou dále podrobněji členěny. V úvodu se rigorozantka zabývá alternativními způsoby trestního řízení obecně, zdůvodňuje výběr tématu práce a stručně představuje obsah práce. Pojmem a vývojem odklonů se zabývá v další části práce. Pokud jde o pojem odklonu, očekával bych zevrubnější pojednání, zejména s ohledem na skutečnost, že tento pojem je definován nejednotně. V části třetí je podán stručný přehled závazných i nezávazných dokumentů Rady Evropy a právních nástrojů ES/EU v oblasti alternativních řešení trestních věcí. Podstatná část práce je věnována české úpravě odklonů v trestním řízení. Podrobně jsou analyzovány čtyři odklony (podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání, podmíněné odložení návrhu na potrestání, odstoupení od trestního stíhání). Autorka v této části neopomněla zmínit úpravu odklonů ve věcném záměru trestního řádu. Poněkud nadbytečně se však věnuje institutu dohody o vině a trestu, když jej sama nepovažuje za formu odklonu. Výklad je vhodně doplněn statistikou, z níž jednoznačně plyne, že institut podmíněného zastavení trestního stíhání je v praxi hojně využíván. Následují tři kapitoly věnované cizozemským právním úpravám, jmenovitě úpravě slovenské (kapitola 4), rakouské (kapitola 5) a maďarské (kapitola 6). Tyto úpravy jsou pak navzájem srovnány v kapitole 7, kterou považuji za velmi přínosnou. Zejména srovnávací tabulka je velmi dobře zpracována a dává dobrý přehled o tom, co mají jednotlivé instituty ve srovnávaných právních řádech společného a co odlišného.

Spolu s kapitolou 8. ji považuji za nejlepší část práce. Kapitola 8. nazvaná závěr a úvahy de lege ferenda je zdůrazněním nejdůležitějších poznatků a shrnutím návrhů na změnu právní úpravy.

III. Práce se řadí mezi práce nadstandardní úrovně, po stránce obsahové i formální. Celé dílo má logickou strukturu, stylisticky a jazykově je na vysoké úrovni. Z textu je zřejmé, a seznam použité literatury to ostatně potvrzuje, že rigorozantka čerpala z širokého okruhu pramenů domácí i zahraniční provenience. Poznámkový aparát je též odpovídající kvalifikační práci tohoto druhu. Názory prezentované autorkou jsou argumentačně podpořeny a svědčí o hlubší znalosti problematiky. Závěr je logickým vyústěním předchozí analytické části.

IV. Otázky a náměty k obhajobě:

- 1) Jsou přiměřená omezení a povinnosti ukládané např. při podmíněném zastavení trestního stíhání v rozporu s čl. 40 Listiny? Zdáli a v jakých případech by bylo možné v budoucnu ukládat vykonání veřejně prospěšných prací jako jednu z podmínek rozhodnutí o narovnání?
- 2) Proč by podle Vašeho názoru měl mít obviněný na aplikaci některého z odklonů právní nárok?

V. Závěrem lze konstatovat, že předložená práce **splňuje všechny obsahové a formální požadavky kladené na rigorózní práce**, a proto ji **doporučuji k ústní obhajobě**.

V Praze dne 17. prosince 2008

JUDr. et Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.